

VÄIKE-MAARJA VALLA

Infoleht

NOVEMBER

OKTOOBER 1995

NR. 10 (31)

TÄHELEPANU —

Veelkord ehituse korraldamisest

1994. a. "Väike-Maarja valla Infolehes" nr. 20 ilmus vallavalitsuse ehitusnõuniku selgitav artikkel ehituse korraldamise, samuti omavolilise ehitamise, hoonestuseeskirjade ja ehitusnormide rikkumiste kohta.

Kahjuks ei ole paljud valla elanikkonnast osanud või tahtnud seda mõista. Seepärast kordan — ehitamisõiguse annab ehitusloa olemasolu.

LUBA ON KOHUSTUSLIK:

1. Uusehituse rajamisel.
2. Laiendamisel olemasoleva ehituse suurendamine peale-, kõrvale- või allaehitamise teel.
3. Ümberehitamisel (rekonstrueerimisel) — olemasoleva ehitise ümberehitamine talle osaliselt või täielikult uute funktsioonide (otstarbe) andmisega.
4. Olemasolevate hoonete *avade suuruse ja jaotuse* (uksed, aknad) muutmisel.
5. Osalt või üleni välisseina pinnast seepool asetsevate taandrõudude (lodžade) ja välisseina pinnast eespool asetsevate rõudude kinniehitamisel.

Igasuguseks ümberehituseks peab ehitise ja korteri omanik esitama avalduse projekti või eskiisi ja saama ehitustöödeks loa kohalikest omavalitsusest.

Omavoliline ehitusalane (punktid 1–5) tegevus on *seadusega keelatud*, trahvitav ja sobimatu korral kuulub kas ümbertegemisele või lammutamisele.

Eelpooltoodud punkt 4 eiramise näiteks toon *Lõuna tänava elamute* osa korterivaldajaist. Siin on *omavoliliselt, eelneva kooskõlastamiseta muudetud akende avade jaotusi* ja seda erineva fantaasia ja maitsekriteeriumide tasandil (*vaata lisatud fotosid — tunne ära!*)

Ka on jälle põhjust korrata:

ERASTAMINE — KA KORTERITE — EI ANNA ÕIGUST OMAVOLILISTEKS EHTISTE ÜLDARHITEKTUURILISTE JA KONSTRUKTIIVSETE LAHENDUSTE MUUTMISTEKS.

TEADMISEKS:

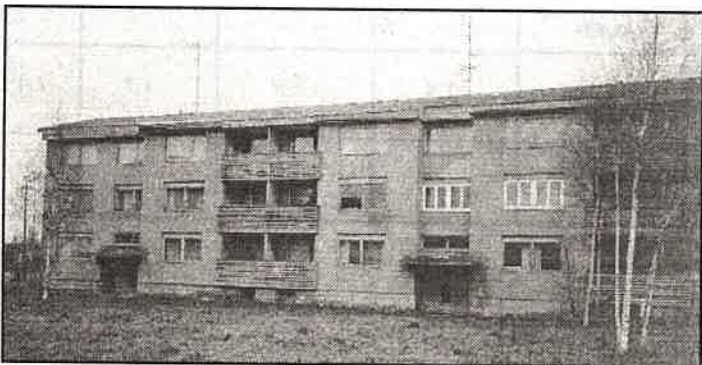
Kui osutub paratamatuks avatäidete (uksed, aknad) väljavahetamine konstruktsiooni vananemise või soojustamise vajadusest lähtudes, siis *tuleb pöörduda* vastavasisulise avaldusega ja eskiisiga *valla tehnika osakonda*.

Kui osutub paratamatuks avatäidete (uksed, aknad) väljavahetamine konstruktsiooni vananemise või soojustamise vajadusest lähtudes, siis *tuleb pöörduda* vastavasisulise avaldusega ja eskiisiga *valla tehnika osakonda*.

Suurte elamute puhul on akende väljavahetamine (suurte klaaspindade asendamine jaotustega) võimalik, kuid kordan — *eelneva kooskõlastusega ja ihe hoone kui terviku mahus*.

Erialast informatsiooni ja nõuannet annavad valla tehnika osakonnas ehitusnõunik Ants Haasma, tel. 61 311 ja arh.-konsultant Juta Haasma, tel. 61 311 või 61 329.

Juta Haasma

Väike-Maarja lood

Väike-Maarja Vallavalitsuse toetusel ilmus oktoobrikuus **Eduard Leppiku Väike-Maarja ainetel koostatud koha- ja isikulugude kogumik "Väike Maarja" lood**. Selles sisaldub 58 huvitavat lookest Väike-Maarja ja selle lähema ümbruse ning nimekamate isikute kohta.

Sissejuhatuseks on Eduard Leppik kirjutanud järgmist: "Väike-Maarja lood käsitlevad huviväärsusi nii Väike-Maarja asulast kui ka kihelkonnast, mis laias laastus vastab praegusele Väike-Maarja vallale. Kõigis neis palades on esitatud autentseid fakte kohalikest maastikust ja minevikust, aga see materjal on kätkevad muistendihõngulisse kuube, mõningatel juhtudel ka naljandilaadsesse vormi või hoopiski realistlikku rüüsse. Nõnda peaks pakutu olema vastuvõetav nii noorele kui ka vanale lugejale. Ühtlasi annab selline ühendamine võimaluse tutvustada, milliseid jutujuppe või Väike-Maarja mail rahvasuust kuulda veel 20. sajandi kolmandal veerandil, sest kogu kasutatud aine on kirja pandud 1952–1978 kodu-uurimusliku tegevuse käigus, eriti just kohanimedid kogudes."

Nii ongi kogumikus peale Väike-Maarja juttu ka Kiltsi, Nõmme, Vao, Mõisamaa, Ebavere, Pandivere, Raeküla, Puidivere, Porkuni, Neeruti, Assamalla jt. küladest ning mitmetest taludest.

Kogumiku hind on 10 EEK ja seda on võimalik osta vallavalitsusest tuba 221 (tel. 61 745) ning Väike-Maarja Muuseumist (tel. 61 625).

29. novembril on kõigil huvilistel võimalik isiklikult kohtuda kogumiku autori, meie kandi teatud-tuntud kodu-uuriija Eduard Leppikuga. Kohtumised on kavandatud järgmiselt:

kell 9.00 — Triigri Lasteaed-Algkoolis;

kell 10.00 — Kiltsi Põhikoolis;

kell 11.00 — Väike-Maarja Rahvamajas.

Ilve Tobreluts

Territoriaalsed elukvaliteedi hinnangud

Võrdlus reformide-eelse perioodiga

Eesti Põllumajandusülikooli Maaelu Arengu Instituut korraldas 1995. aasta suvel Eesti kaheksast maakonnast valitud valdades küsitluse. Lääne-Viru maakonnas toimus see Väike-Maarja vallas. Kuina ajalisel oli instituudi töötajate viibimine kohtadel piiratud, korraldati küsitlus meie vallas ainult Triigi ja Väike-Maarja piirkonnas (koos küladega). Küsitletute valim moodustati valijate nimekirjadest juhuslikkuse põhimõttel. Küsitleti vallaelanikke vanuses 20–64 aastat. Väike-Maarja vallast küsitleti ligi pooltsada inimest. Eesmärgiks oli välja selgitada maainimeste hinnangud ja ootused Eesti ning kodukandi maaelu olukorra ja arengu kohta, samuti teada saada inimeste arvamusi oma elu ja töö kohta.

Uurimisgrupi juht Jüri Ginter koos uurimisgrupi liikme Arno Lõoga andsid 18. 10. 1995. a. toimunud volikogu istungil põhjaliku ülevaate küsitluse tulemuste kohta. Sellest ühe osa "Territoriaalsed elukvaliteedi hinnangud" avaldame ka käesolevas infolehes. Nagu rõhutasid uurimuse läbiviijad, võib olukorda Väike-Maarja vallas hoolimata probleemidest ja kitsaskohtadest lugeda küllaltki heaks. Väike-Maarja valla puhul on tegemist elujõulise ning areneva vallaga.

Petter Rahnik, vallasekretär

(1995. a. suvi; MAI uurimus)

Hinnangud/Vallad	Põdrala	Tali	Mikitamäe	Leisi	8 valda kokku	Olustvere	Jõhvi	V.-Maarja	Rae
1. Toidukauba kättesaadavus	4,3	4,0	3,7 —	4,5 +	4,18 (+1,60)	4,1	4,1	4,1	4,7 +
2. Tööstusk. kättesaadavus	3,7 ++	2,6 —	3,2	2,5 ---	3,25 (+0,67)	3,0	3,8 +	3,7 +	3,5
3. Vallavalitsus	3,0	3,1	3,1	3,0	3,14 (+0,56)	3,0	3,8 ++	3,0	3,2
4. Laste koolitamine	2,8 —	2,8 —	3,1	3,1	3,11 (+0,53)	3,4 +	3,1	3,4 +	3,2
5. Arstiabi	2,0 ---	2,8	2,7	2,9	2,84 (+0,26)	3,1 +	2,6 -	3,2 +	3,6 ++
6. Side	2,6	2,6	2,7	2,6	2,7 (+0,12)	2,8	2,6	2,6	3,1 +
7. Täiendõpe ja nõuanne	2,6	2,1 —	2,5	2,4	2,6 (+0,02)	3,0 +	2,8	3,1 +	2,3
14. hinnangu keskmine	2,41 (-0,17)	2,44 (-0,14)	2,46 (-0,12)	2,57 (-0,01)	2,58	2,6 (+0,02)	2,62 (+0,04)	2,69 (+0,11)	2,86 (+0,28)
8. Eraettev. võimalused	2,2 -	2,5	2,0 -	2,5	2,54 (0,04)	2,7	2,9 +	2,5	3,3 +
9. Kultuurielu	2,0 -	3,1 ++	2,4	2,3	2,44 (-0,14)	2,2	2,2 -	2,7	2,7
10. Teed	2,2	1,8 —	2,5 +	2,0	2,26 (-0,32)	2,4	2,1	2,4	2,6 +
11. Bussi-liiklus	1,8 -	2,1	1,7 -	2,9 ++	2,14 (-0,44)	2,0	1,9	1,7 -	3,0 +
12. Turvalisus	2,2 +	2,1	2,3	2,5 +	2,9 (-0,49)	2,0	1,5 --	2,3	1,9 -
13. Perspektiiv nõorte jaoks	1,2 -	1,3	1,4	1,5	1,44 (1,14)	1,4	1,9 ++	1,5	1,4
14. Töökohtade valik	1,2 -	1,3	1,2	1,3	1,34 (-1,24)	1,2	1,5 +	1,3	1,7 +

"1" =: olukord on halvenenud ja praegu halb
 "3" =: olukord pole muutunud ja praegu rahuldav
 "5" =: olukord on paranenud ja praegu hea
 "+" =: näitab edasiminekut antud valdkonnas
 "-" =: näitab halvenemist antud valdkonnas

Väike-Maarja täienduskool — 70

1925. aastal asutati Väike-Maarja 6-kl. Algkooli juurde täienduskool. Õpilased, kes ei tahtnud või kellel ei olnud majanduslikult võimalik Väike-Maarja Ühisgümnaasiumi astuda, võisid edasi õppida kaheaastases täienduskoolis. Peale üldhariduslike ainete õpiti seal veel käsi- ja aiatööd, loomakasvatust, kangakudumist, majapidamist, lastekasvatust ja tervishoidu. Tunnid toimusid algkooli- ja endises kihelkonnakoolimajas, samuti fotograaf Lauruselt üüritud ruumides. Kuigi kool oli algselt mõeldud kõikidele tulevastele talupidajatele, ei soovinud noormehed seal käia (v.a. kolmel esimesel õppeaastal). Küllap oli kool liiga naiselik. Ei sobinud vist poistele toiduvalmistamine, naiskäsitöö, kangakudumine ja võib-olla isegi lastekasvatamine, mida on alati peetud naiste alaks.

Uus võim, kes ei soovinud näha naistes koduperenaisi, lõpetas Täienduskooli tegevuse 1941. aastal. Uuesti avati see veel 1942. aastal, kuid suleti lõplikult 1944. aastal. Kokku lõpetas kooli 1927—41 176, 1944. a. veel 17 õpilast.

Kõige pikema staažiga olid Täienduskoolis Algkooli ja Täienduskooli juhataja ning kodanikuõpetuse õpetaja Juhan Heinpalu (1920—41) ja eesti keele ning kangakudumise õpetaja Elise Piikman-Pärnamägi (1925—41). Pikemat aega töötasid veel majapidamise õpetajad Mary Tammar-Teksal (1926-35) ja Salme Noor-Krimm (1932—44). Kohalikest inimestest on Täienduskooli õpetajad olnud Endel Vaiksalu (1034), Linda Viiras (1935—36, 1942—44) ja Asta Klaas (1942—44).

Väike-Maarja Muuseum organiseeris 21. okt. k.a. Täienduskooli kokkutuleku. Selleks saatsime välja üle 30 kirja. Aadressid saime mälestustealbumitest. Need olid "tüdrukud" oma õpetaja Pärnamägi palvel koos käsitöödega juba 1987. aastal muuseumile kirjutanud-kogunud. Kirja saajad teatasid veel täiendavalt üksteisele. Oma tulekust teatas 27 vilistlast, saabus siiski 24 inimest. Neljal lennul oli kokkutulekul 1, kolmel lennul 2, ühel lennul 4 ja kahel lennul 5 õpilast. Kuuest lennust ei osalenud kedagi.

Tore oli näha neid vapraid säravate silmadega tõelisi eesti naisi, kes vaatamata elu raskustele on säilitanud oma noorusliku elujõu.

Mälestuskaardiga viisid kokkutulijaid kaasa järgmised sõnad:

*Kooliaeg ja noorus
elu kaunimad ajad
püüvad meeles,
kuigi keerukad rajad
läbi on käidud*

Ikka veel hing on noor.

*Virgad käed nooruses
töökad käed kogu elu.*

Ellu Moisa

Väike-Maarja Täienduskooli I lennu õpilased ja õpetaja Salme Noor.

Meenutusi vanast heast täienduskoolist Väike-Maarjas

Mõni aeg tagasi sain Väike-Maarja Muuseumi juhatajalt pr. Moisalt kutse tulla 21. oktoobril Väike-Maarja Muuseumi endise Täienduskooli juubelikokkutulekule. Kooli avamisest möödub tänava 70 aastat. Olin ka mina nimetatud kooli õpilane, lõpetades selle 1934. aastal kaheksanda lennuna. Kooli iga oli lühike, sest nõukogude võim lõpetas kooli tegevuse 1941. ja 1944. aastal.

Kooli ruumid olid viletsad ja kitsad ja needki asusid eri paigus. Mitu korda päevas tuli koolitundi joosta ühest alevi otsast teise. Koolis õppisid peamiselt talude lapsed, kelledest tulid tulevased taluperenaised. Kool andis selleks küllaldaselt vajalikke teadmisi.

Hea mälestus on tublidest õpetajatest. Paljud neist on manalasse varisenud, kuid elab veel kõrges vanuses kooli endine kangakudumise õpetaja pr. E. Pämamägi. Ta oli väga nõudlik, temalt õpitav ala pidi selgeks saama. Kogu eluks on jäänud mulle meelde veel õpetaja Aleksander Veevo pisarateni naerev nägu, kui ta nägi mind suvel kooli aiatöö praktikal olles tund aega pärast mesilase nõelamist. Ka tema on meie hulgast lahkunud.

Kuigi mu tervis on vilets ja liigun kepiga, otsustasin siiski kooli kokkutulekule minna. Oleme ju meie kõik selle kooli õpilased juba vanad inimesed, paljud on meie hulgast lahkunudki.

Suur oli mu üllatus, kui muuseumi jõudsin. Koos oli päris palju vilistlasi — kokku 24 inimest. Oli teisigi tulijaid kepiga ja karkudega. Väga palju oli üksteisega rääkida ja möödunud meenutada.

Muuseumi juhataja pr. Moisa jutustas meile muuseumi ajaloost, eksponaatide saamisest, tutvustas meid kõigi väljapanekutega muuseumis ning rääkis nende ajaloost.

Väga meeldejääva kontserdi andsid Väike-Maarja Gümnaasiumi I klassi rahvarõivais õpilased.

Suureks üllatuseks oli ka see, et muuseumi töötajad olid meile valmistanud toreid kohvilaua. Istusime vanades pikkades koolipinkides muuseumi saalis. Jõime kohvi ja sõime võlleibu ning kooki. Oi, kui palju oli juttu ja naeru. Unustasime ära kõik oma tervisehädad ja mured. Küll oli see üks ilus ja tore päev!

Siinkohal tahaks südamest tänada kõikide kokkutulijate nimel Väike-Maarja Muuseumi rahvast, eriti juhatajat pr. Moisa selle suure töö eest, mida nad meie heaks tegid. Meie, vanad inimesed, saime sellest palju jõudu edasielamiseks.

Laine Vaiksalu,

endine Väike-Maarja Täienduskooli õpilane

V.-M. Täienduskooli vilistlaste kokkutulekust osavõtjad laste kontserdi kuulamas.

Väike-Maarja I klassi õpilased esinemas. Taga õpetaja Sirje Sõnum.

VMTS JA VMPS TEATED

MIS OLI...

VMTS 28. 10. 95.a. koosolekul kinnitati viimase poolaasta tuludekulude ja revisjoni aruanded, hääletati VMTS tegevuse lõpetamise poolt ning valiti likvideerimiskomisjon.

NB! Palume isikutel ja organisatsioonidel, kellel on pretensioone VMTS vastu, esitada need kirjalikult hiljemalt 24. 11. 1995. a. likvideerimiskomisjonile aadressil: Toomas Kalvet Metsa 6 EE2302 Väike-Maarja.

VMPS 28. 10. 1995. a. koosolekul liitus VMPS-iga Triigi Taluselts; nüüd on kokku üle 40 liikme, kes harivad umbes 700 ha maad ja metsa. Arutasime põhikirja ja kaalusime VMPS 100. aastapäeva tähistamist. Kavas on kodulookonverents, ajalooramu ja fotode-postkaartide komplekti väljaandmine, talusaaduste näituslaad, pidu, rongkäik, spordivõistlused, koolilaste õppekäigud talusesse jm.

NB! Ootame andmeid või näiteid VMPS omaaegse sümbolika kohta – lipp, embleem, diplomid, medalid jne.

Taotleme valla maakomisjonilt 1996. a. kevadest ajutist maakasutust, et propageerida majanduslikult tasuvaid kultuure, töövõtteid, masinaid, väetisi. Müügituludega finantseerime seltsi üritusi: loenguid, õppereise, kirjanduse soetamist jm.

MIS TULEB...

Laupäeval, 25. 11 1995. a. Väike-Maarja Õppekeskuse raamatukogus: kell 10.00 1. VMTS likvideerimiskoosolek
2. VMPS koosolek

Päevakorras

kell 10.30 1. Toimkondade valimised (revisjoni-, põhikirja-, aastapäeva- jt.).

kell 11.00 2. Talunik ja turg. Jaak Läänemets.

kell 12.00 3. Head tervist!:

* *Rahva tervis Eestis, Lääne-Virumaal, Väike-Maarjas. Taimi Parve*

* *tervenemine läbi psüühika. Taimetoitlus. Mare Nirgi.*

* *"Herbalife" ja tervis. Susanne Esinurm.*

Märkus: tervisejutte soovitame kuulata mitte ainult taluperedel!

Ene Laev, VMPS asekirjatoimetaja

Väike-Maarja vald müüb

munitsipaaltegevõttele Tehno kuulunud

GAZ-tüüpi furgoon, erinevaid ZIL-tüüpi autosid ja muud tehnikat.

Huvilistel võtta kontakti Kaarel Moisaga telefonidel 61 250 või 61 311.

Lugupeetud aiapidajad ja mesinikud!

Väike-Maarja Aianduse ja Mesinduse Seltsi üldkoosolek toimub

laupäeval 09. detsembril algusega kell 10.00 Väike-Maarja Õppekeskuse raamatukogus.

Päevakorras:

1. Lühikäikude senitehtust.
2. Põhikirja vastuvõtmine.
3. Valimised.
4. AMS tegevusest eelseisval perioodil.

Pärast koosolekut on võimalik tasuda liikmemaksu ja osta Aiataark '95. Samas toimub varem tellitud purgikaante väljaandmine liikmetele.

Ootame koosolekust aktiivset osavõttu.

AMS juhatus

Vastuseks rahvasuus liikuvale kuuldusele Väike-Maarja söökla sulgemise kohta teatab Väike-Maarja Tarbijate Ühistu, et nii SÖÖKLA KUI KONDIITER TÖÖTAVAD EDASI ja ootavad aastavahetuse peolaudade tellimusi.

Võimalik on tellida kondiitritooteid ja peolaudu nii söökla ruumides kui ka mujal korraldavatele peoõhtutele.

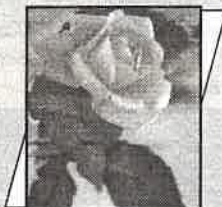
Kõik nimetatud tellimustega seotud soovid palume esitada Liisa Kuusikule telefonil 61 182.

Vastavalt Väike-Maarja valla hea- ja avaliku korra eeskirjadele on elamukvartalites keelatud veoautode, traktorite jt. suurekabiiniliste masinate parkimine ja sissesõit. Selleks on kohaldatud AS Antaarese territooriumil vastav koht.

Täpsema info saamiseks pöörduda telefonil 61 170.

Õnnitleme!

Novembrikuus

Helene KUDI	06. 11. – 80
Lehte VORONOV	08. 11. – 70
Alide SUVI	08. 11. – 86
Jekaterina INNO	09. 11. – 83
Veera KIVISAAR	10. 11. – 84
Aksel KIVILO	13. 11. – 75
Paul SÄRGLEPP	14. 11. – 84
Riho PÄRNSSALU	16. 11. – 89
Karl RANDMÄE	23. 11. – 88
Rosalie METSANURK	26. 11. – 70
Ernst LUTSIK	29. 11. – 75

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus